

Глава Село-Убейского сельского поселения
Дрожжановского муниципального района Республики Татарстан.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

20.10.2015 г.

№ 4

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль районы
Үби авыл жирлегенең жирле
үзидарә органнарында
гражданнар мөрәжәгатьләрен
карау регламентын раслау
турында

«Россия Федерациясе гражданнарының мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында " 02.05.2006 ел, № 59-ФЗ Федераль закон, «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәжәгатьләре турында» 12.05.2003 ел, № 16-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы һәм ТР Чүпрәле муниципаль районы Үби авыл жирлеге Уставы нигезендә карар бирәм:

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Үби авыл жирлегенең жирле үзидарә органнарында гражданнар мөрәжәгатьләрен карау регламентын расларга

2. Әлеге карарны авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында халыкка житкерергә һәм Чүпрәле муниципаль районының рәсми сайтында авыл жирлеге бүлегендә урнаштырырга.

3.Әлеге карар кабул ителгәннән бирле үз көченә керә.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам

Татарстан Республикасы Чүпрәле
муниципаль районы Үби авыл
жирлеге башлыгы:

А.Е. Ярухин

20.10.2015 ел, № 1 Үби авыл
жирлеге башлыгы карарына
кушымта

**Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы
Үби авыл жирлегенен жирле үзидарә органнарында
гражданнар мөрәжәгатъләрен карау регламенты**

1.1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Үби авыл жирлеге жирле үзидарә органнарында гражданнар мөрәжәгатъләрен карау регламенты (алга таба-Регламент) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Үби авыл жирлеге башлыгы, Совет һәм Башкарма комитеты (алга таба – текст буенча-жирле үзидарә органнары) тарафыннан гражданнар мөрәжәгатъләрен карау тәртибен билгели һәм гражданнар мөрәжәгатъләрен караганда гамәлләренен срокларын һәм эзлеклелеген, эш алып бару кагыйдәләрен билгели.

1.2. Гражданнар мөрәжәгатъләрен карау: Россия Федерациясе Конституциясе; «Россия Федерациясе гражданнары мөрәжәгатъләрен карау тәртибе турында»02.05.2006 ел, № 59-ФЗ Федераль закон; 09.02.2009 елдагы 8-ФЗ номерлы «дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турындагы мәгълүматка үтемлекне тәэмин итү хакында»федераль закон; «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында»27.07.2010 ел, № 210-ФЗ Федераль закон; «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәжәгатъләре турында»12.05.2003 ел, № 16-ТРЗ Татарстан Республикасы законы, Чүпрәле муниципаль районы Үби авыл жирлеге Уставы нигезендә башкарыла.

1.3. Гражданнарның мөрәжәгатъләрен карау шәхси кабул итү барышында гражданнардан кергән язма һәм телдән мөрәжәгатъләрне карауны үз эченә ала.

I. Гражданнар мөрәжәгатъләрен карау буенча функцияне үтәү тәртибенә карата таләпләр

2.1. Гражданнар мөрәжәгатъләрен карау функцияләрен үтәү тәртибе турында мәгълүмат бирелә:

- 1) Турыдан-Туры Чүпрәле муниципаль районы Үби авыл жирлегә башкарма комитеты бинасында;
- 2) телефон элемтәсе, электрон мәгълүмат, электрон техника, интернет челтәре чараларын кулланып Башкарма комитет;
- 3) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының интернет-сайтында мәгълүмат урнаштыру, массакуләм мәгълүмат чараларында публикацияләр, мәгълүмат материалларын бастыру юлы белән жирле үзидарә органнары тарафыннан.

2.2. Үби авыл жирлегә жирле үзидарә органнарының кабул итү бүлмәсенен урнашу урыннары турында белешмәләр, аларның тулы почта адресы, белешмә телефоннары, гражданның язмача мөрәжәгатенә карата таләпләр, гражданны кабул итү көннәре һәм сәгатъләре, шулай ук мөрәжәгать итү тәртибе, шул исәптән электрон формада, урнаштырыла:

1) ТР Чүпрәле муниципаль районының интернет-сайтында;

2) Чүпрәле муниципаль районы Үби авыл жирлегә жирле үзидарә органнары урнашкан бинада мәгълүмат стендында.

2.3. Жирле үзидарә органнары хезмәткәрләре телефон шалтыратуларына жавап биргәндә, жентекләп һәм әдәпле формада гражданны мөрәжәгатьләрен карау тәртибе буенча белешмә мәгълүмат бирәләр. Жавап телефон шалтыратуын кабул иткән гражданны, фамилия, әтисенен исеме һәм вазыйфасы турында мәгълүматтан башланырга тиеш. Әгәр шалтырату кабул иткән хезмәткәр куелган сорауга жавап бирә алмый икән, ул гражданныга телефон номерын хәбәр итәргә тиеш

III. Гражданны мөрәжәгатьләрен карау буенча функцияне үтәү өчен нигез

3.1. Чүпрәле муниципаль районы Үби авыл жирлегә жирле үзидарә органнарына гражданның мөрәжәгатьләрен карау функциясен башкару өчен нигез булып тора.: гражданның аның конституциячел хокукларын һәм ирекләрен яисә башка затларның конституциячел хокукларын һәм ирекләрен гамәлгә ашыруда ярдәм итү турында гариза – үтенечләре йә законнар һәм башка норматив хокукый актлар бозылу, жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар эшендәге житешсезлекләр турында хәбәр итү, йә күрсәтелгән органнар һәм вазыйфаи затларның эшчәнлеген тәнкыйтьләү; гражданны муниципаль хокукый актларны, жирле үзидарә органнары эшчәнлеген камилләштерү, ижтимагый мөнәсәбәтләрен үстерү, дәүләт һәм Жәмгыять эшчәнлегенен социаль-икътисадый һәм башка өлкәләрен яхшырту буенча

тэкъдимнэре – тэкъдимнэре; гражданинның бозылган хокукларын, иреклэрен яки законлы мэнфэгатьлэрен йэ хокукларын, иреклэрен һәм законлы мэнфэгатьлэрен торгызу яисэ яклау турында шикаять – үтенечлэре һәм үтенечлэре башка затларның.

3.2. Гражданнар үз мөрәжәгатьлэрен карау өчен тапшыралар: шәхсэн жирле үзидарэ органына; Чүпрэле муниципаль районының Үби авыл жирлеге жирле үзидарэ органы адресына почта юлламасы белән; гражданнарны шәхси кабул итү барышында; жирле үзидарэ органнары телефоннары буенча факсимиль элемент каналлары буенча (884375) 35-5-36; «интернет-кабул итү» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Чүпрэле муниципаль районы порталында; жирле үзидарэ органы билгеләгән электрон почта адресына.

3.3. Гражданның язма мөрәжәгатендә йэ язма мөрәжәгать, йэ тиешле вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме, шулай ук үз фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы - булган очракта), почта адресы булырга тиеш, аның буенча җавап жибәрелергә, мөрәжәгатьне янадан адреслау турында хәбәрнамә, баян итү жибәрелергә тиеш.

3.4. Электрон документ формасында кергән мөрәжәгатьнең асылы, фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы - булган очракта) граждан, электрон почта адресы, әгәр җавап электрон документ формасында жибәрелергә тиеш булса, электрон почта адресы һәм, әгәр җавап язма рәвештә жибәрелергә тиеш булса, почта адресы булырга тиеш. Граждан мондый мөрәжәгатькә электрон рәвештә кирәкле документларны һәм материалларны кушымта итеп бирергә йэ күрсәтелгән документларны һәм материалларны яисэ аларның күчермэлэрен язма рәвештә жибәрергә хокуклы.

3.5. Шәхси кабул иткәндә граждан аның шәхесен таныкый торган документ күрсәтә.

3.6. Язма мөрәжәгатьләр өчен законнарда билгеләнгән таләплергә туры килмәүчеләрне дә кертеп, гражданнарның барлык мөрәжәгатьлэре теркәлергә һәм исәпкә алынырга тиеш.

IV. Гражданнар мөрәжәгатьлэрен карау буенча функцияне башкарудан баш тарту өчен нигезләр исемлеге

4.1. Мөрәжәгать асылы буенча каралмый, әгәр:

1) гражданның язма мөрәжәгатендә элегрәк жибәрелгән мөрәжәгатыләргә бәйлә рәвештә асылы буенча язма җаваплар берничә тапкыр бирелгән сорау бар, һәм шул ук вакытта мөрәжәгатытә, күрсәтелгән мөрәжәгатә һәм элегрәк жибәрелгән мөрәжәгатыләр бер үк органга яисә бер үк вазыйфаи затка жибәрелгән булса, яңа дәлилләр яисә хәлләр китерелми;

2) мөрәжәгатытәгә мәсьәләләр буенча закон көченә кергән суд карары бар;

3) мөрәжәгатытә вазыйфаи затның, шулай ук аның гаилә әгъзаларының гомеренә, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә куркыныч янауы цензурасыз яисә мыскыллы әйтелмәләр була;

4) мөрәжәгатытә мөрәжәгатә итүченәң фамилиясе яисә җавап өчен почта адресы күрсәтелмәгән;

5) язма мөрәжәгатә текстын уку бирелми;

б) мөрәжәгатытә куелган сорауның асылы буенча җавап дәүләт серен яисә федераль закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрне фаш итмиңә бирелә алмый.

4.2. Язма мөрәжәгатәне караудан баш тарту турында язмага яисә электрон документ рәвешендә мөрәжәгатә иткән граждандга хәбәр ителә.

Язма мөрәжәгатә тексты укылышка бирелмәгән очракта, мөрәжәгатәкә җавап бирелми, мөрәжәгатә теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә мөрәжәгатә жибәргән гражданинга, әгәр аның фамилиясе һәм почта адресы укылышка бирелсә, мөрәжәгатә жибәргән граждандга хәбәр ителә.

4.3. Суд карарына шикаятә белдерелә торган мөрәжәгатә теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә мөрәжәгатә юллаган граждандга шушы суд карарына шикаятә белдерү тәртибен аңлатып кайта.

4.4. Жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка үз компетенцияләре нигезендә кергән язма мөрәжәгатә язма мөрәжәгатәне теркәгән көннән алып 30 көн эчендә карала.

Аерым очракларда, шулай ук сорауны башка органга жибәргән очракта, бу мөрәжәгатәне карау өчен кирәк, жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфаи зат

V. Гражданның шәхси кабул итү өчен

билгеләнгән биналарга һәм урыннарда таләпләр

5.1. Гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау функциясен гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән биналар Санитар-эпидемиологик кагыйдәләргә һәм нормативларга туры килергә тиеш.

5.2. Үби авыл жирлегенең жирле үзидарә органнары урнашкан бинага кергәндә, күренә торган урында эш режимы турында мәгълүмат булган элмә такта урнаштырыла. 5.3. Гражданнарны шәхси кабул итү урыннары жиһазландырыла:

- 1) һаваны кондицияләү системасы;
- 2) янгынга каршы система һәм янғын сүндерү чаралары ярдәмендә;
- 3) гадәттән тыш хәл барлыкка килү турында хәбәр итү системасы;
- 4) саклау системасы.

5.4. Шәхси кабул итүне көтү урыны мөрәжәгать итүчеләр өчен уңайлы шартларга туры килергә, урындыклар, өстәлләр белән жиһазландырылырга, язма мөрәжәгатьләр язу өчен канцелярия эсбаплары, мәгълүмати стендлар белән тәмин ителергә тиеш.

VI. Мөрәжәгатьне караганда граждан хокуклары

6.1. Граждан аның мөрәжәгәтен карау стадиясендә түбәндәгеләргә хокуклы: өстәмә документлар һәм материаллар тапшырырга яисә аларны теркәү турындагы үтенеч белән, шул исәптән электрон рәвештә мөрәжәгать итәргә; әгәр дә бу башка затларның хокукларына, ирекләренә һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылмаса һәм күрсәтелгән документларда һәм материалларда дәүләт яисә федераль закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр булмаса, мөрәжәгатьне карауга кагылышлы документлар һәм материаллар белән танышырга; кирәк булган очракта мөрәжәгать карауда катнашырга; мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә керә торган дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка мөрәжәгатьне янадан адреслау турында хәбәр алырга; Россия Федерациясе законнары нигезендә административ һәм (яисә) суд тәртибендә мөрәжәгатьне карауга бәйле рәвештә мөрәжәгать итү буенча кабул ителгән карарга яисә гамәлләргә (гамәл кылмауга) шикаять белән мөрәжәгать итәргә; туктату турындагы гариза белән мөрәжәгать итәргә

6.2. Жирле үзидарә органнары түбәндәгеләрне тәмин итә: гражданнар мөрәжәгатьләрен объектив, һәрьяклап һәм вакытында карау, кирәк очракта - мөрәжәгатьләр жибәргән гражданнар катнашында; судлардан, алдан тикшерү органнарыннан, жирле үзидарәнең башка органнарыннан һәм башка вазыйфай затларыннан гражданнар мөрәжәгатьләрен карау өчен кирәкле документларны һәм материалларны, шул исәптән электрон рәвештә алу; гражданнарның

бозылган хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торгызуга яисә яклауга юнәлдерелгән чаралар күрү; әлеге регламентта күрсәтелгән очраклардан тыш, гражданнарға куелган сорауларның асылы буенча язма җаваплар жиберү; гражданга аның мөрәжәгатенең дәүләт органына, башка җирле үзидарә органына яисә башка вазыйфай затка үз компетенцияләре нигезендә, шул исәптән электрон рәвештә карауга жиберелүе турында хәбәр итү.

6.3. Җирле үзидарә органнарында гражданнар мөрәжәгатьләрен карау сыйфатына төп таләпләр түбәндәгеләр була: гражданнарға бирелә торган мәгълүматның дөрөслеге; гражданнарға мәгълүмат җиткерүнең тулылыгы; гражданнар тарафыннан мәгълүмат алуның уңайлылыгы һәм һәркем файдалана алырлык булуы; карала торган мөрәжәгәткә карата карар чыгаруның тизлеге; гражданга аның мөрәжәгатенә җавапның үз вакытында жиберелүе. 6.4. Граждан аның мөрәжәгатен карауның барышы турында белергә мөмкин: шәхсән Чүпрәле муниципаль районының Үби авыл җирлегенең җирле үзидарә органнарына мөрәжәгать итеп; 8(84375) 39-1-36 телефоннары буенча шалтыратып; «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Чүпрәле муниципаль районы порталында электрон форманы тутырып. Кирәк була калса, граждан теркәү номеры һәм үз мөрәжәгатен тиешле җирле үзидарә органнары телефоннары буенча теркәү датасы турында мәгълүмат ала.

VII. Язма мөрәжәгатьне карау процедурасы

Гамәлләрнең эзлеклелеге (процедуралар)

7.1.1. Мөрәжәгатьне карау функциясен үтәү түбәндәге процедураларны үз эченә ала:

- 1) мөрәжәгать итүне кабул итү һәм беренчел эшкәртү;
- 2) мөрәжәгать итүне теркәү;
- 3) мөрәжәгатьне контрольгә кую;
- 4) мөрәжәгать итү юнәлеше карау өчен;
- 5) бүлекчәләрдә мөрәжәгатьләр карау;
- 6) гражданнарны шәхси кабул итү барышында мөрәжәгатьләрне карау
- 7) мөрәжәгатьне карау срогын озайту (кирәк булганда);
- 8) мөрәжәгәткә җавапны рәсмиләштерү һәм жиберү.
- 9) мөрәжәгатьне карау барышы турында белешмә мәгълүмат бирү;

10) мөрәжәгатькә җавап бирү.

7.2. Мөрәжәгатьләрне беренчел кабул ителү һәм эшкәртү

7.2.1. Граждан мөрәжәгатьләрен карау функциясен башкару өчен нигез булып Чүпрәле муниципаль районының Үби авыл җирлеге җирле үзидарә органнарына мөрәжәгать итү, яисә компетенция нигезендә карау өчен башка дәүләт органнарыннан, җирле үзидарә органнарыннан яки вазыйфай затлардан озату документы белән мөрәжәгать итү тора.

7.2.2. Документлар кабул итү өчен җаваплы белгеч: корреспонденциянең дөреслеген һәм төргәкнең бөтенлеген тикшерә; конвертларны ача, аларда документлар булу-булмавын тикшерә (ертылган Документлар подклеиваются), к текстына хат подкалываает конверт; кергән документларның (паспортларның, хәрби билетларның, хезмәт кенәгәләренең, пенсия таныклыкларының һәм башка шундый кушымталарның) күчәрмәләрен төшерә һәм күрсәтелгән документларның төп нөсхәләрен гражданга заказлы хат белән җибәрә; хат тексты булмаган очракта, «адреска хатлар (җирле үзидарә органы исемә) " тексты белән белешмә төзи

7.2.3. Документларны кабул итү өчен җаваплы белгеч, үлчәү, үлчәмә, формасы буенча стандарт булмаган, яннарында тигезсезлек, сәер исе, төсе булган ялган тасма белән ябыштырылган, конвертта почта җибәрүләре өчен хас булмаган, конвертны ачмыйча гына, бу хакта үзенә турыдан-туры җитәкчесенә хәбәр итәргә һәм куркынычсызлык чаралары күрергә тиеш.

7.2.4. Мөрәжәгатьләр «шәхсэн» тамгасы белән мөрәжәгать кергән көнне адресатка хатны (пакет) ачмыйча гына тапшырыла. «Шәхсэн» тамгасы белән килгән мөрәжәгать шәхси характердагы хат булмаса, мөрәжәгать итү көненнән соң килүче эш көненнән дә соңга калмыйча, аны билгеләнгән тәртиптә теркәү өчен тапшырырга тиеш.

7.2.5. Турыдан-туры гражданнардан язмача мөрәжәгатьләрне кабул итү гражданнар мөрәжәгатьләрен кабул итү өчен җаваплы белгеч тарафыннан башкарыла. 7.2.6. Әгәр мөрәжәгатьтә гражданинның фамилиясе һәм җавап бирү өчен почта адресы күрсәтелмәгән очракта, гражданнар мөрәжәгатьләрен кабул итү өчен җаваплы белгеч граждандан кирәкле мәгълүматны күрсәтергә тиеш. 7.2.7. Факсималь элемент каналлары буенча кергән мөрәжәгатьләрне кабул итү һәм карау язма мөрәжәгатьләр белән охшаш рәвештә башкарыла.

7.2.8. Гомуми файдаланудагы мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрләреннән, шул исәптән «Интернет» чөлтәрләреннән кергән мөрәжәгатьләр гомуми файдаланудагы мәгълүмати-телекоммуникация чөлтәрләреннән, шул исәптән «Интернет» чөлтәрләреннән килгән гражданнар мөрәжәгатьләрен кабул итү өчен җаваплы белгеч тарафыннан кабул ителә, кәгазьдә бастырыла һәм теркәлүгә

тапшырыла. Чүпрәле муниципаль районы порталындагы «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә «Интернет-кабул итү» технологияләрен кулланып гражданның тарафыннан җибәрелгән мөрәжәгатьләр тиешле җирле үзидарә органы хезмәткәрләре тарафыннан кабул ителә. Гомуми файдаланудагы мәгълүмат-телекоммуникация челтәрләре, шул исәптән «Интернет» челтәре аша кергән мөрәжәгатьләр белән алга таба да эш язмача мөрәжәгатьләр белән охшаш рәвештә башкарыла.

7.2.9. Мөрәжәгатьләрне телефон аша кабул итү, шулай ук белешмә мәгълүмат бирү җирле үзидарә органнары хезмәткәрләре тарафыннан башкарыла. Мөрәжәгать итүче белгеч

7.3. Кергән мөрәжәгатьләрне теркәү

7.3.1. Гражданның мөрәжәгатьләрен карау функциясен башкару өчен нигез булып мөрәжәгатьләрне теркәү өчен җаваплы белгечкә килү тора.

7.3.2. Кергән мөрәжәгатьләр документ әйләнеше бердәм ведомствоара системасында теркәлә (алга таба-ЕМСД)

Мөрәжәгатьләрне теркәү өчен җаваплы белгеч: хатның беренче битенең алгы ягында, уң югары ирекле почмагында, керү датасын һәм теркәү номерын күрсәтеп, теркәү штампын куя. Бу очракта, әгәр урын, билгеләнгән өчен штамп, занята тексты хат, штамп мөмкин проставлен башка урында, тәмин итүче, аның прочтение, тыш, сул югары почмагы хатлар; кабат мөрәжәгатьне тикшерә. Әгәр мөрәжәгать кабатланса, беренчел мөрәжәгать белән ЕМСДГА тиешле бәйләнеш ясый; теркәү картасында ЕМСДНЫҢ фамилиясен, исемн, атасының исемн (исеме һәм атасының исеме билгесез булган очракта, гражданның исемн һәм аның почта адресын (яки) инициалларын күрсәтә

7.3.3. Мөрәжәгатьләрнең дубликатлары, кабат мөрәжәгатьләр, шулай ук рөхсәт срогы чыкмаган беренчел бирелгән мөрәжәгатьләргә өстәмә белешмәләр булган мөрәжәгатьләр АМСД теркәү картасында тиешле документларны кулланып, түбәндәге тәртип номеры белән теркәлә.

7.3.4. Телефон аша кергән аноним мөрәжәгать теркәлми һәм каралмый. Күрсәтелгән аноним мөрәжәгатьтә эзерләнә торган, эшләнә торган яисә бөтенләй хокукка каршы гамәл, шулай ук аны эзерли торган, гамәл кыла торган яки башкара торган зат турында белешмәләр булса, мөрәжәгать аларның компетенциясе нигезендә дәүләт органнарына теркәлергә һәм җибәрелергә тиеш.

7.3.5. Процедураны үтәү нәтижәсе булып АМСДГА мөрәжәгатьне теркәү һәм мөрәжәгатьне карау өчен эзерләү тора.

7.4. Мөрәжәгатьләрне контрольгә алу.

7.4.1. Контрольгә гражданнарның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен бозу турында, шулай ук зур ижтимагый әһәмияткә ия булган мәсьәләләр буенча мөрәжәгатьләр куела. Мөрәжәгатьләргә контрольгә кую шулай ук дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары эшендәгә житешсезлекләргә бетерү, почта, аналитик язмаларны һәм мәгълүматны күзәтү өчен материаллар алу, мөрәжәгать итүчеләрнең кабат (берничә тапкыр) мөрәжәгать иткән очракта элегрәк кабул ителгән чараларны ачыклау максатыннан башкарыла.

7.4.2. Россия Федерациясе Президенты, Татарстан Республикасы Президентының гражданнар мөрәжәгатьләрен карап тикшерү буенча 15 көнгә кадәр йөкләмәләрнең үтәлеше аерым контрольгә куела.

7.4.3. Контрольгә алынган мөрәжәгатьләрдә аларны карауга жибәрү алдыннан "Контроль" билгесе куела.

7.4.5. Жирле үзидарә органынан һәм мөрәжәгатьне караган башка оешмадан алынган җавапта мөрәжәгать итүче куйган мәсьәләнең билгеле бер вакыт эчендә хәл ителәчәккә күрсәтелсә, мондый мөрәжәгать өстәмә контрольгә куелырга мөмкин, бу хакта мәсьәләне хәл итү турында җавап бирү өчен контроль срогын күрсәтеп хәбәрнамә жибәрелә.

7.4.6. Мөрәжәгать жирле үзидарә органына һәм башка оешмага кабат карау өчен кире кайтарыла, әгәр алынган җаваптан мөрәжәгатьтә куелган барлык мәсьәләләр дә каралмаган яисә җавап аңа куелган таләпләргә туры килми.

7.4.7. Чүпрәле муниципаль районы Үби авыл жирлегә башлыгы гражданнар мөрәжәгатьләре буенча йөкләмәләрне үтәүне координацияләүне һәм контрольдә тотуны, гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау срокларын үтәүне контрольдә тота.

7.4.8. Процедураны гамәлгә ашыру нәтижәсе булып гражданнарның аеруча әһәмиятле мөрәжәгатьләрен һәм гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау буенча югарыдагы органнар күрсәтмәләрен контрольгә алу тора.

7.5. Мөрәжәгатьне карау өчен жибәрү

7.5.1. Теркәлү датасыннан жиде көн эчендә мөрәжәгать керү буенча мөрәжәгать мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне компетентлы хәл итәргә, мөрәжәгатьне яңадан карау турында мөрәжәгать жибәргән гражданның белдерүе белән жибәрелә. Дәүләт органнарыннан һәм башка оешмалардан жибәрелгән мөрәжәгатьләр юнәлдерелгән оешмага кире кайтарыла.

7.5.2. Язма мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү берничә дәүләт органы, жирле үзидарә органнары яисә вазыйфаи зат компетенциясенә керә, мөрәжәгатьләрнең күчәрмәләре теркәлгән көннән жиде көн эчендә тиешле

дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына яисә тиешле вазыйфай затларга жибәрелә.

7.5.3. Дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм башка оешмаларга контроль белән жибәрелә торган мөрәжәгатьләргә озату хатлары, шулай ук хаталы жибәрелгән мөрәжәгатьләрне кире кайтару турында озату хатлары жирле үзидарә органнары житәкчесе тарафыннан имзалана. 7.5.4. Әгәр күрсәтелгән мөрәжәгатьтә әзерләнә торган, эшләнә торган яки бөтенләй хокукка каршы гамәл, шулай ук аны әзерли торган, гамәл кыла торган яки кылган зат турында белешмәләр булса, жирле үзидарә органы житәкчесе мөрәжәгатьне хокук саклау органнарына жибәрә.

7.5.5. Дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтү тәртибе бозылуга шикаять белән мөрәжәгать кәргән очракта, мондый мөрәжәгать "Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында" 27.07.2010 ел, № 210-ФЗ Федераль закон белән билгеләнгән тәртиптә карала.

7.6. Гражданнарны шәхси кабул итү барышында мөрәжәгатьләрне карау

7.6.1. Гражданнарны шәхси кабул итү, шәхесне раслаучы документ күрсәтеп, чират тәртибдә (тере чират) гамәлгә ашырыла. Гражданнарны кабул итү өчен билгеләнгән көннәрдә һәм сәгатьләрдә чираттан тыш кабул итү хокукына Бөек Ватан сугышы ветераннары һәм инвалидлары, сугыш хәрәкәтләре ветераннары һәм инвалидлары, I һәм II төркем инвалидлары һәм (яки) аларның законлы вәкилләре, ятим балалар һәм ата-ана каравыннан мәхрүм калган балалар арасыннан булган затлар ия. Гражданнарны кабул итү жирле үзидарәнең тиешле органы житәкчесе тарафыннан, ә аның булмаганда – аны алмаштыручы зат тарафыннан, шул ук тәртиптә башкарыла. Шәхси кабул итүгә килгән гражданнарга гражданнарны шәхси кабул итү карточкасы кәгаздә рәсмиләштерелә. Кабул итү тәмамланганнан соң орган хезмәткәре ЕМСДДА гражданнарны шәхси кабул итү карточкасын терки, мәгълүмат базасына мөрәжәгать иткән фамилиясен, исемн, атасын, теркәлү урынын, социаль хәлне, льготалы составны, мөрәжәгать итү төрен, мөрәжәгатьнең кыска эчтәлеген, карау нәтижәләрен кертә.

7.7.2. Шәхси кабул итү вакытында житәкче кабул итү өчен жирле үзидарә органының вазыйфай затын чакырырга хокуклы.

7.7.3. Шәхси кабул итү вакытында гражданин үз мөрәжәгатен телдән яисә язма рәвештә бәян итә ала.

7.7.4. Шәхси кабул итү тәмамланганнан соң гариза бирүчегә аның мөрәжәгате буенча карау һәм чаралар күрү йөкләнгән карар яки мәгълүмат бирелә, шулай ук ул җавапны кайдан алачак, яисә аның мөрәжәгатенең асылы буенча кем һәм нинди тәртиптә каралырга мөмкинлеге аңлатыла. 7.7.5. Гражданнарның

мөрәжәгатьләрен карау нәтижәләре буенча шәхси кабул итүне гамәлгә ашыручы житәкче йөкләмәләренң үтәләшен контрольгә кую турында Карар кабул итәргә мөмкин.

7.7.6. Гражданнар мөрәжәгәте буенча йөкләмәләренң үтәлү срокларын контрольдә тоту бу вазифаи зат башкара, ул башкаручыга мөрәжәгатьләр турында искәрмәләр жиберә, аларны карау вакыты чыга яки инде беткән.

7.7.7. Шәхси кабул итү материаллары 5 ел дәвамында саклана, ә аннары билгеләнгән тәртиптә юк ителә.

7.7.8. Гражданнарны шәхси кабул итү нәтижәсе булып граждан мөрәжәгать иткән мәсьәләнең асылы буенча аңлату, йә куелган мәсьәләне хәл итү буенча карар кабул итү, йә гражданның гаризасын карау өчен вәкаләтле органга йөкләмә бирү тора.

7.8. Гражданнар мөрәжәгәтенә жавапны рәсмиләштерү

7.8.1. Чүпрәле муниципаль районының Үби авыл жирлегә башлыгы гражданнарның сорауларына жавап бирә.

7.8.2. Жавап тексты төгәл, эзлекле, кыска, төгәл, хатта куелган барлык сорауларга аңлатмалар бирергә тиеш. Шикаяттә бәян ителгән фактларны раслаганда, граждан мөрәжәгәте буенча нинди чаралар күрелүен күрсәтергә кирәк.

7.8.3. Федераль һәм республика хакимият органнарына жавап итеп, мөрәжәгать итүчегә аның мөрәжәгәтен карау нәтижәләре турында хәбәр ителүе күрсәтелергә тиеш. Коллектив мөрәжәгатьләр буенча жавапларда кемгә жавап бирелгәнлегә күрсәтелә.

7.8.4. Махсус жавап эзерләү таләп ителми, әгәр мөрәжәгатьне карау нәтижәләре буенча хокукый акт кабул ителсә (мәсәлән, жир участогы бүлеп бирү, матди ярдәм күрсәтү турында). Әлегә хокукый актның күчермәләре башкаручы тарафыннан мөрәжәгать итүчегә жиберелә.

7.8.5. Жавапка мөрәжәгать итүче тарафыннан хатка кушып бирелгән документларның төп нөсхәләре теркәлә. Әгәр хатта башка документларны (аларның күчермәләрен) кире кайтару турында үтенеч юк икән, алар эштә кала.

7.8.6. Жаваплар билгеләнгән үрнәктәге бланкларда бастырыла. Жавапның сул як түбән почмагында башкаручының фамилиясе һәм аның хезмәт телефонының номеры күрсәтелергә тиеш.

7.8.7. Федераль һәм республика хакимият органнарына гражданныр мөрәжәгатъләренәң төп нөсхәләре бары тик аларга "кире кайтарылырга тиеш" штампы яки озату хатындагы махсус билге булганда гына кире кайтарыла.

7.8.8. Әгәр мөрәжәгаткә арадаш җавап бирелсә, текстта мәсьәләне хәл итү вакыты күрсәтелә. 7.8.9. Язма мөрәжәгаткәне карау һәм җавапны рәсмиләштерү тәмамланганнан соң аны җавапны рәсмиләштерүнең дәрәсләген тикшерә торган җаваплы затка тапшыралар һәм аның кыскача әчтәлегә ЕМСДГА кертелә. Әлегә регламентта каралган таләпләргә туры килми торган җавапларны эшләп бетерү өчен башкаручыга кире кайтаралар.

7.8.10. Җавапның күчәрмәсен алу хокукында башкаручы "эшкә" язуын ясы, карау нәтижәсен күрсәтә ("канәгатләндерелде", "аңлатылды", "кире кагылды"), датаны калдыра, үз фамилиясен, инициалларын һәм телефонын күрсәтә, аларның шәхси имзасы белән ышандыра. Хатны исәптән төшерүнең дәрәсләген авыл жирлегә башкарма комитеты секретаре тикшереп тора.

7.8.11. Җавапны теркәгәннән соң җаваплы зат аны җибәрүне башкара. Җавапларны теркәүдән башка җибәрү рөхсәт ителми.

7.8.12. Мөрәжәгаткәне караганда эшне карау өчен мөһим хәлләр булса, башкаручы мөрәжәгаткәне карау нәтижәләре турында белешмә төзи.

7.8.13. Эшне йомгаклау эше Үби авыл жирлегә жирле үзидарә органы тарафыннан, эшнең нинди булуына карап, билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

7.9. Белешмә мәгълүмат бирү мөрәжәгаткәне карау барышы турында

7.9.1. Гражданнырның мөрәжәгатъләрен карау буенча белешмә эшен жирле үзидарә органының җаваплы хезмәткәре алып бара.

7.9.2. Гражданныр мөрәжәгатъләрен карау функцияләрен үтәү мәсьәләләре буенча белешмәләр жирле үзидарә органнары хезмәткәрләре тарафыннан бирелә. Белешмәләр шәхси мөрәжәгаткә иткәндә яки белешмә телефоннары аша бирелә (тел. (84375) 35-5-36).

7.9.3. Белешмәләр түбәндәге мәсьәләләр буенча бирелә::

- 1) мөрәжәгаткә алу һәм аны карауга җибәрү турында;
- 2) мөрәжәгаткәне караудан баш тарту турында;
- 3) мөрәжәгаткәне карау срогын озайту турында;
- 4) мөрәжәгаткәне карау нәтижәләре турында.

7.9.4. Гариза бирүчеләрдән гражданныр мөрәжәгатъләрен карау функциясен үтәү турында белешмә алу мәсьәләсе буенча телефоннан шалтыратулар

дүшәмбедән жомгага кадәр, ял һәм бэйрәм көннөрөннән тыш, 8.00 дән 15.00 сәгатькә кадәр кабул ителә.

7.9.5. Жирле үзидарә органы хезмәткәре телефоны буенча запрос алганда:

- 1) гражданин шалтыраткан органның исемен атый;
  - 2) үз фамилиясен, исемен, әтисененң исемен атап, тапшырыла;
  - 3) абонентка тәкъдим итәргә тәкъдим итә;
  - 4) мөрәжәгатьнең реквизитларын һәм асылын тыңлый һәм аныклай;
  - 5) Әдәпле, әдәпле һәм лаконично жавап бирә барышы турында мөрәжәгатьне карау;
  - 6) мөрәжәгать иткән вакытта жавап бирергә мөмкин булмаган очракта куелган сорауга жавап бирергә тәкъдим итә мөрәжәгать итүчегә сорау белән гражданинга шалтыратырга конкрет көнне һәм билгеле бер вакытта;
  - 7) билгеләнгән вакытка хезмәткәр жавап әзерли.
- 7.9.6. Гражданинның шәхси мөрәжәгатендә яки белешмә телефоны буенча белешмә мәгълүмат бирү нәтижәсе булып мөрәжәгатьне карау барышы турында гражданның телдән рәвештә хәбәр итү тора.

VIII. Функциянең үтәлешен контрольдә тоту гражданның мөрәжәгатьләрен карау буенча

8.1. Гражданның мөрәжәгатьләрен карау функциясененң үтәлешен агымдагы контрольдә тоту һәр этапта (процедурада) тикшерүләр үткөрүне, гражданның мөрәжәгатьләрен карау һәм карау, карарлар кабул итү, мөрәжәгать итүчеләргә жаваплар жиберүне үз эченә ала.

8.2. ТР Чүпрәле муниципаль районы Үби авыл жирлегә башлыгы гражданның мөрәжәгатьләрен карау функциясененң үтәлешен агымдагы контрольдә тоту.

8.3. Әлеге регламентны бозган вазыйфаи затларга карата йогынты чаралары ТР Чүпрәле муниципаль районы Үби авыл жирлегә башлыгы, Ә башлыкка карата-авыл жирлегә Советы тарафыннан кабул ителә.

8.4. Гражданның жирле үзидарә органнарының, башка органнар һәм оешмаларның, аларның вазыйфаи затларының һәм хезмәткәрләрененң гражданның мөрәжәгатьләрен карау функциясен үтәгәндә гамәлләренә (гамәл кылмавына) һәм карарларына шикаять бирергә хокуклары

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль районы Үби
авыл жирлегенә жирле үзидарә
органнарында гражданнар
мөрәжәгатьләрен карау
регламентына

1 нче кушымта

заказлы хатларда тасвирлама буенча документлар житмәү турында АКТ

Түбәндәге составгы комиссия _____

(Фамилия, инициаллар, должность)

түбәндәге эш хакында акт төзде

Шланга авыл жирлегенә жирле үзидарә органына корреспонденция килде, анда (акчалата билгеләр, кыйммәтле кәгазьләр, бүләкләр табылды), хат авторының кыйммәтле кәгазьләргә язмада күчерелгән документларның житмәве ачыкланды.:

Комиссия агъзалары

(подпись, дата)

ФИО

(подпись, дата)

ФИО

(подпись, дата)

ФИО